

AKCIONARIMA NAFTNE INDUSTRIJE SRBIJE (NIS)
- Osnovne informacije o akcijama i akcionarstvu -

Pitanja (P) i odgovori (O)

- 1) **P:** Šta su to akcije?
O: Kapital preduzeća, akcionarskog društva, podeljen je na jednake delove koji se nazivaju akcije. Svaka akcija predstavlja vlasništvo nad delom preduzeća i njenom imaću, u osnovi, daje pravo:
- upravljanja (učešće u radu skupštine akcionara) ;
 - učešća u dobiti (dividendu) ;
 - na informisanje o radu preduzeća (uvid u statusna akta, finansijske izveštaje i sl.)
 - na učešće u likvidacionoj masi preduzeća.
- 2) **P:** Otkud akcije preduzeća u mom posedu?
O: Akcije preduzeća su stečene na osnovu zakona o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu. Akcije preduzeće moguće je steći kupovinom novih emisija akcija preduzeća (primarni promet), ili kupovinom od nekog ko ih već ima i želi da ih proda (sekundarni promet) akcija.
- 3) **P:** Da li su sve akcije iste i sa istim pravima?
O: Ne. Postoje obične akcije i prioritetne akcije, kao najčešći tipovi. Vlasnici prioritetnih akcija imaju povlasticu u smislu da im je garantovana fiksna dividenda i prvenstvo u isplati dividende, ali zbog te privilegije nemaju pravo glasa.
- 4) **P:** U koji tip spadaju akcije NIS-a koje ja posedujem?
O: To su obične akcije sa pravom glasa i glase na ime.
- 5) **P:** Šta je to dividenda?
O: Dividenda je deo profita preduzeća namenjena isplati akcionarima. Odluku o tome da li će se i u kom iznosu isplaćivati dividenda donosi Skupština akcionara na predlog Upravnog odbora. Dividenda se može isplatiti u gotovini, u novim akcijama ili kombinovano (deo u novcu, deo u akcijama).
- 6) **P:** Da li je dividenda osnovni motiv imanja akcija?
O: Samo jednim delom. Preduzeća, retko, svu ostvarenu dobit dele akcionarima kroz dividendu. Najčešće se deo dobiti reinvestira što dovodi do povećanja vrednosti kapitala preduzeća i rasta tržišne vrednosti akcija. Po pravilu, akcionari najveći dobitak ostvaruju kroz rast tržišne cene akcije ako preduzeće dobro posluje i reinvestira dobit.

- 7) **P:** Kako ću dobiti informacije o dividendi?
O: Odluku o isplati dividende donosi Skupština akcionarskog društva na godišnjem zasedanju i odluka se, kao izveštaj o bitnom događaju, objavljuje u dnevnim novinama, na web sajtu preduzeća i web sajtu berze.
- 8) **P:** Koliko vrede moje akcije ?
O: Vrednost akcija zavisi od ponude i tražnje na tržištu. Akcije će vredeti onoliko koliko je neko drugi, spreman za njih da plati. Ta vrednost (tržišna vrednost), po pravilu, je različita od nominalne vrednosti i zavisi od uspešnosti poslovanja kompanije i njene poslovne perspektive. Za očekivati je da akcije profitabilnih kompanija sa dobrom poslovnom perspektivom beleže rast tržišne vrednosti.
- 9) **P:** Da li mogu prodati svoje akcije?
O: Da, kada se steknu propisani uslovi i akcije preduzeća se uključe na berzu, akcije se mogu prodavati, posredstvom ovlašćenog berzanskog porednika (brokerske kuće ili ovlašćene banke) koji vaš nalog realizuje u trgovanju na organizovanom tržištu berze. Pre uključanja akcija na berzu one se mogu prenositi na osnovu ugovora o poklonu ili kupoprodaji.
- 10) **P:** Koje su moje obaveze prema državi po osnovu posedovanja i prodaje akcija?
O: Pozitivna razlika između prodajne i kupovne (nabavne) vrednosti akcija se naziva kapitalna dobit. Kapitalna dobit će biti realizovana u trenutku prodaje akcija i ona podleže oporezivanju.
- 11) **P:** Da li akcionari, koji su istovremeno i zaposleni, imaju neke obaveze prema akcionarskom društvu?
O: Da. Svaki akcionar treba da vodi računa o ugledu i dobrom glasu preduzeća.
- 12) **P:** Da li vlasništvo na akcijama preduzeća u kom sam zaposlen daje druge pogodnosti: veću platu, sigurno radno mesto i sl.
O: Ne. Vlasništvo na akcijama je odvojeno od prava i obaveza koje proističu iz radnog odnosa.
- 13) **P:** Da li se akcije mogu nasleđivati?
O: Da. Akcije se mogu nasleđivati kao i svaki drugi deo imovine ostavioca.
- 14) **P:** Kako se obezbeđuje javnost podataka vezanih za akcije?
O: Javnost podataka se obezbeđuje uključivanjem akcija u promet na organizovanom tržištu Beogradske berze i redovnim objavljivanjem svih podataka vezanih za trgovanje akcijama i poslovanje preduzeća, što je regulisano zakonom.

15) P: Da li svi vlasnici akcija mogu glasati na Skupštini akcionara?

O: Pravo glasa na Skupštini imaju vlasnici običnih akcija. Jedna akcija daje jedan glas. Svoje glasačko pravo akcionari ostvaruju u skladu sa važećim aktima društva. Kod akcionarskog društva sa velikim brojem akcionara aktima se utvrđuje cenzus, odnosno minimalan broj akcija koje daju pravo učešća u radu Skupštine. Akcionari čije vlasništvo je ispod cenzusa udruživanjem svojih akcija sa drugim akcionarima mogu preći cenzus i ostvariti svoje pravo učešća na Skupštini akcionara. Akcionari svoje pravo glasa mogu preneti na fizičko ili pravno lice.

16) P: Kojim dokumentom se potvrđuje moje vlasništvo na akcijama?

O: Evidencija akcionara sa brojem akcija koje poseduje vodi se u obliku elektronskog dokumenta u Centralnom registru hartija od vrednosti. Svaki akcionar preko berzanski posrednika otvara vlasnički račun hartija od vrednosti na kome se evidentiraju njegove akcije. Na zahtev akcionara berzanski posrednik izdaje potvrdu o broju akcija koje on poseduje.

17) P: Šta da radim ako se dogodi nestanak, gubitak, krađa ili uništenje potvrde o akcijama u mom posedu?

O: Na vaš zahtev berzanski posrednik će vam izdati novu potvrdu o vlasništvu na akcijama.

18) P: Koje su prednosti koje pruža brokerska kuća u odnosu na šalter ovlašćene banke?

O: Dolaskom u brokersku kuću klijent ima neposredan odnos sa brokerom, direktnim učesnikom na tržištu, koji mu daje sve informacije o postupku trgovanju i kretanju cene akcija na berzi. Za razliku od šalterskog službenika ovlašćene banke, vašeg brokera možete uvek kontaktirati i od njega, dobiti kvalitetnu i aktuelnu informaciju koja će vam omogućiti da kupovinu ili prodaju akcija realizujete pod najpovoljnijim uslovima.

19) P: Kome mogu da se obratim za dodatne informacije?

O: Dodatne informacije o akcijama i akcionarstvu možete dobiti od svog brokera:

BDD “Dunav Stockbroker” A.D. Beograd

adresa: Kolarčeva br. 7, 11000 Beograd

tel. 3223-764; 3223-829; 3248-788

fax:3223-763

e-mail: dunavstockbroker@dunavstockbroker.com

Radno vreme: svakog radnog dana od 9:00 do 16:00 (sa mogućnošću zakazivanja van zvaničnog radnog vremena-radnim danom do 18h)

Dunav Stockbroker za akcionare NIS-a vrši besplatno otvaranje vlasničkih računa i izdavanje potvrda o vlasništvu na akcijama

Naše usluge

Vođenje računa hartija od vrednosti klijenta:

- Otvaranje vlasničkog računa
- Preknjižavanje hartija od vrednosti na vlasnički račun
- Prenos hartija od vrednosti po osnovu poklona, ostavine i dr.
- Konstituisanje zaloge na hartijama od vrednosti
- Isplata potraživanja po osnovu hartija od vrednosti (dividende, kamate i sl.)

Trgovanje:

- Posedovanje u kupovini i prodaji hartija od vrednosti na Beogradskoj berzi i na vanberzanskom tržištu (akcije, trezorski zapisi, obveznice...)

Ostalo:

- Informisanje klijenata o stanju na tržištu hartija od vrednosti

WWW.DUNAVSTOCKBROKER.COM